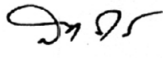

อริสรา โพธิ์สนาม 2549: ปัจจัยที่มีผลต่อคุณสมบัติด้านเนื้อสัมผัสของเนยแข็งเทียมจากแป้งข้าวเจ้า
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาศาสตร์การอาหาร) สาขาวิทยาศาสตร์การอาหาร ภาควิชา
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร ภาควิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร ภาควิชา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมจิต
สุรพัฒน์, Ph.D. 97 หน้า
ISBN 974-16-2063-2

ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญในหลายประเทศ แต่การผลิตที่มากเกินไปเกินความต้องการ ทำให้ข้าวล้นตลาด
และราคาตกต่ำ การพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ช่วยเพิ่มมูลค่าของข้าวได้ ดังนั้นการวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์
ศึกษาการนำข้าวมาผลิตเนยแข็งเทียมโดยใช้แป้งข้าวเป็นสารแทนที่เคซีนในสูตรมาตรฐานซึ่งได้จากการผสม
ส่วนผสมของไขมันกับส่วนของน้ำที่อุณหภูมิ 85 °ซ ส่วนของไขมันประกอบด้วย ไขมัน เคซีนทผสม (โซเดียม
เคซีนฟอสเฟต) เคซีนฟอสเฟต (1:4) กัวกัมต่อแซนแทนกัม (1:1) เป็นปริมาณร้อยละ 36 11 และ 0.2 ของ
น้ำหนักทั้งหมด ตามลำดับ ส่วนของน้ำประกอบด้วย น้ำ อิมัลซิไฟเออร์ (ไดโซเดียมฟอสเฟต : โซเดียมไตรโพลี
ฟอสเฟต : โซเดียมซิเตรต เท่ากับ 1:1:1) เกลือ และโพแทสเซียมซอร์เบตร้อยละ 51 0.6 0.75 และ 0.1 ของ
น้ำหนักทั้งหมด ตามลำดับ หลังผสมโฮโมจีไนส์และเติมกรดแลกติกร้อยละ 0.35 ของน้ำหนักทั้งหมด บรรจุและ
เก็บที่ 4 °ซ ผลิตภัณฑ์ที่ได้มีลักษณะกึ่งแข็งกึ่งนุ่มและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค องค์ประกอบทางเคมีของเนย
แข็งเทียมมีดังนี้ ไขมัน โปรตีน เส้นใย และเถ้า ร้อยละ 35.95 10.55 0.09 และ 0.49 ขององค์ประกอบทั้งหมด
ตามลำดับ จากสูตรมาตรฐานที่แทนที่เคซีนด้วยแป้งข้าวเจ้าพันธุ์ทุมธานี 1 (RP) และขาวดาแห่ง 17 (RT) ใน
ปริมาณร้อยละ 10 15 และ 20 ของเคซีนทั้งหมด องค์ประกอบของเนยแข็งเทียมที่มีแป้งข้าวเมื่อเทียบกับสูตร
มาตรฐาน พบว่า ความชื้น ไขมัน และเถ้า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \geq 0.05$) โปรตีนต่ำกว่าและเส้นใย
สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) ปริมาณน้ำ และไขมันมีผลต่อการหลอมและเนื้อสัมผัสของผลิตภัณฑ์ เมื่อ
ปริมาณน้ำลดลงและไขมันเพิ่มขึ้นทำให้ความแน่นเนื้อและการหลอมของเนยแข็งเทียมเพิ่มขึ้น ($p < 0.05$)
อัตราส่วนของโซเดียมเคซีนฟอสเฟตต่อเคซีน 1:3 และ 1:4 ไม่มีผลต่อความแน่นเนื้อและการหลอมของ
เนยแข็งเทียม ($p \geq 0.05$) เนยแข็งเทียมที่แทนที่เคซีนด้วยแป้งข้าวในปริมาณสูง (RP20 และ RT20) มีความ
แน่นเนื้อ (16.0 และ 16.8 กิโลปาสกาล) และการหลอม (15.41 และ 14.72 มิลลิเมตร) ลดลงจากเนยแข็งเทียม
สูตรมาตรฐาน (39.0 และ 37.18 ตามลำดับ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) การทดแทนเคซีนด้วยแป้งข้าว
ร้อยละ 10 ของเคซีนทั้งหมด (RP และ RT) มีความแน่นเนื้อ (31.7 และ 32.0 กิโลปาสกาล) และการหลอม
(36.34 และ 35.37 มิลลิเมตร) ใกล้เคียงกับเนยแข็งเทียมสูตรมาตรฐาน (39.0 กิโลปาสกาล และ 37.18 มิลลิเมตร
ตามลำดับ) ลักษณะโครงสร้างภายในของเนยแข็งเทียมที่มีปริมาณน้ำต่ำและไขมันสูงมีอนุภาคไขมันขนาดใหญ่
กระจายตัวในโปรตีนเมทริกซ์ และเนยแข็งเทียมที่มีแป้งข้าวเป็นส่วนผสมมีเม็ดแป้งกระจายตัวในโปรตีนเม
ทริกซ์ทำให้ความแน่นเนื้อและการหลอมลดลงเมื่อเทียบกับสูตรมาตรฐาน

อริสรา โพธิ์สนาม
ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

22 / พ.ค. / 2549